

VENTA
50 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 céntims

PERIÒDICH POLITICH VERMELL.

SUSCRIPCIÓ
Espanya
Un trimestre 1 pesseta
EXTRAORDINARI
Un trimestre 2 pessetas

ARRIBADA DE PERSONATJES

Del partit conservador,
com lo mal fet no s'esborra,
al vindre l'Estat major
tot lo poble productor
tindria d'apretà a corre.

Ho ha estudiat... sense intel·ligència per tals qüestions.

Y ara li succeeix igual que un baldat que's volgués posar a corre.

Va de tomballons.

L'Ateneu Vilassanès de la Classe Obrera celebra, durant la nit del passat dissabte, 8 del corrent, una notable vetllada literaria-musical que deixà agradablement impresions als que tingueren la sort d'assistir-hi, i en la que's posaren de relleu així les tendències progressives d'aquell centre d'instrucció com la activitat i zel desplegats per lo Sr. Cartañà en la ensenyansa de sos deixebles, que prengueren una part importantíssima en la festa.

En efecte: ademés de la execució de variass pèsses pel cor del Ateneu, originals, en sa majoria, de dit senyor, formaren part del programa alguns bonichs exercicis de recitat y variass composicions musicals del mateix, tot ayrosament desempenyat per l'Orfeó Infantil, qual direcció, al igual que la del cor del Ateneu, té a son càrrech.

Alternà ab la part musical la lectura d'algunas poesías de diferents autors, entre 'ls que recordem als Srs. Cartañà, Golarí, Fontovay Guanyabens: essent llegida ab veritable gracia, per lo Sr. Flamerich, la humorística del primer que porta per títol *Historia d'una casa de pagès*, que sostingué continuament la hilaritat entre la numerosa concurrencia que omplia de gom a gom lo saló del Ateneu.

Nostre director, que, segons s' anunciava en lo programa de la vetllada, devia fer lo resum de la mateixa, se vege privat del gust d'assistir-hi a causa de la malaltia que ja fa dias lo té postrat al llit.

Felicitem al Ateneu Vilassanès de la Classe Obrera, per cabrel·li l'honra de contar entre sos individus al activíssim Sr. Cartañà, que no's cansa de difundir entre sos deixebles la llum del progrés, y a dit senyor per la satisfacció que forosament ha de sentir al veure coronada ab la benevolencia de tots los liberals d'aquella vila la propaganda que en pro dels nostres ideals aboca com fructífera llevor en las tendras intel·ligèncias que ab tanta abnegació conreha.

Havém rebut lo quadern quart de *La Gran Exposició*, poema festiu y satíric que ab gran acceptació ve publicant nostre amic Molas y Casas.

Lo darrer quadern no pert en res comparat als anteriors, tan per son interès com pels xistes de que va ple.

Val dos rals cada quadern y 's ven en las principals llibreries y kioscos.

En Sagasta fa com las donas coquetes, que quan reneixen ab un xicot se'n buscan un' altre, ab lo qual, al mateix temps que 's rescupan de la perduda del xicot se'n burlan.

Exactament lo mateix li ha passat ab en Cassola y en Lopez Dominguez.

Pero a las coquetes los hi sol passar que si abussen gayre tothom los coneix y fuig de ellas.

A la sola diferencia qu' en Cassola y en Lopez Dominguez en lloch de fugir poden empararlo a cops de sabre.

Pero com que tots plegats son una colla de pastellers tant nos fa lo que fassi 'l primer com lo que fassin los altres.

A Córdoba es una delicia lo ser petit empleat en lo ferrocarril. Figúrinte que cobren deu rals de sou al dia y la Companyia, sens dupte per por de que 's fessin rics massa aviat, los hi volia rebatxar dit sou.

Com es natural aquestos s' han vist obligats a declarar-se en huelga.

Pero se'n's ocorreix una reflexió.

Si quan los obreres fan huelga perquè se 's augmenti 'l jornal se 's persegueix y atropella, ab pretext de que alteran l'ordre públich, ¿que mereixen los que provocan conflictes de la naturalesa de que hem apuntat?

Perque 'ns agradaria saberho per alló de despartar a molts endormiscats.

Se parla molt de una reunió de pares de la patria tinguda a l'altre part del Pirineo.

Fins aquí no hi hauria res de nou ni de particular.

Pero es lo cas que entre ells hi havia l'Alonso Martinez, un representant d' en Martinez Campos, y luego en Cassola, y segons se diu, parlaren de jubilar políticament a n' en Sagasta.

Aixó tampoch te res de particular, puig es molt natural que nostres pares, com a partidaris del esplendor del principi d'autoritat lo vulgan exercir cada hu d' ells sense volguer lo acceptar dels altres.

Pero lo que té molts èmots es que un dia y altre dia nos vingan fent la santíssima los diaris explicantnos cosas de tan poca solta y sustancia.

A Jacksonville (Estats Units) s' hi ha declarat la febre groga.

Ab tal motiu lo Brusi insertaba la noticia de que havia fugit d'aquella població tota la gent de quartos, quedanthi, solzament, tots los treballadors, los quals recorrieren la població ab actitud no gayre pacífica al trobarse sense feyna, y sobre tot, sense comestibles, lo que feya temer que aquestos saquejarian los magatzems.

Y com a comentari alegria «a fe que 'ls estaria n'olt bé lo tal saqueig per la cobardia de que han donat proba al abandonar los seus interessos.»

Ab lo qual estich del tot conforme.

Pero...

Estich ben segur de que si enlloch de ser Jacksonville hagues sigut qualsevol població d'Espanya lo lloch ahont s' ha declarat la epidemia s' hauria guardat molt bé de reproduhir tal comentari.

No per escrúpols de conciencia, sino perquè hauria perdut algunas suscripcions de la classe que representa.

Mireu que té cosas molt bonas lo apàgallums del Brusi!

Sembla que la respectable classe dels burots tracten de conquistar-se las simpatías de tothom.

A Madrid lo dilluns de la setmana passada un d' ells cometé un assassinat en la persona de un que anava en companyia seva per una carretera, disparantli un tiro ab una escopeta de dos canons que portaba.

Dona llavors la coincidencia de que passaba per allí un altre home que se'n anaba a casa seva y al veureho califica la conducta d'aquell com se mereixia, rebent per pago, d' un altre burot amic del primer, un altre tiro, que l' ha deixat mal ferit.

Aquí a Barcelona s' atribueix a la mateixa gent la inseguritat que hi ha per certa part de l' Ensanche a certes horas de nit.

Tot lo qual fa creixer l'odi que 'l públich 's té per las maneres grosseras ab que desempenyan son comés.

En lo bosch de Bolonia s' ha trobat per la policia de París a una desgraciada ajeguda en un recó y cuberta de pellings.

Aquesta dona era una mestra d' estudi a qui l'actual ordre social havia reduhit a tal extrèm de miseria.

Pera sorestreres d'ella ja hauria pogut apelar a la prostitució, puig que encare era jove, pero havia rebutjat sempre acudir a tal extrèm, preferint morir de miseria.

Tot lo qual proba perfectament que en todas partes cuecen habas.

Tant si son monarquias com repúblicas.

Perque no poden resoldrer lo problema de la miseria.

Hem rebut un stent ofici de la Comissió organisa-dora del Meeting que ha de celebrarse lo diumenge vinent, a las 9 del demati, en lo Circ Equestre, Plaça de Catalunya, y en lo qual invita a nostre director a que prengui part en los traballos d'organissació.

La entermetat de nostre estimat director, la qual li obliga a fer llit, a pesar de estar algo fora de perill, segons opinió facultativa, li ha impedit acceptar tal treball, quedant encarregat d' ell lo nostre estimat amic y colaborador Rossendo Arús y Arderiu.

S' ha celebrat últimament a Barcelona un congrés esperitista.

Lo no haberho sapigut ab temps, tota volta que varem rebre l'invitació terminat ja lo Congrés, nos ha impedit assistir a las reunions.

Los assumptos que tractaren podran pensar-seis nostres llegidors sense necessitat de que baguem de recurrir al extracte que d' ells ha fet la premsa barcelonina.

Un furios temporal ha desencadenat ab violencia sobre Cuba y Puerto Rico sembrant las ruinas a son pas y ocasionant molts desgracias personals.

Ab tal motiu lo govern pot esclamar ab actitud filosòfica: No deuben estar allí tant malament com diuen quan hi ha temporals que s' aprofitan de lo que no habiam encart tret partit nosaltres.

La TRAMONTANA, sent de veras la desgracia que atigeix a las familias victimas del ciclón, al mateix temps que abomina als que sostenen a aquesta societats que no sab donar prompte y efica socorro als verdaderament perjudicats de aquestas catástrofes.

Lo govern no s' enten de feyna. Entre los de la lliga agraria y la qüestió dels cruseros per un costat y lo desquiciament de la fusió per un' altre, no li deixan descansar ni un sol moment de las penas del turró. Pobret!

En cambi aquí tenim als conservadors que están esperant agalar la poma de un moment al altre, desplegant gran activitat pera alcan-sarla.

Peró interinament se 's espinyan.

ANYORANCA MONJESCA

«¿Qué tendrán las santas monjas de lo convento de las Encarnadas que pasan tan los santos días plorant tan desconsoladas! ¿Per qué no entonan cantos místichs com altres temps entonavan, que, nos feyan mai de cap ab sus veus desahucadas? ¿Per qué están tan macilentas? ¿Per qué fan tan mala cara? ¿Per qué no van al jardín bont feyan tanta gacería? ¿Per qué la superiora más trista está que las otras? ¿Per qué no brotan llenas, ni canchinas, ni sangues? ¿Per qué no juegan a fer? ¿Per qué no bellan sardanas? ¿Per qué ha fugit l' alegría que otros tiempos allí le reynava? ¿Es podet que 'l Pero-sant ha mort d' una enrabada? ¿O he se que 'l senyor Arquebisbe ha haurá excomulgadas? ¿Es podet que en lo convent hi haurá hagut la gran desgracia d' encorcarre 'l campanar y n' hagi mort unas quantas? ¿Es podet que un angelot n' haurá portat la embalsame de que en lo cel no hi ha lloch y haurán de buscar altre casa? ¿Es podet que sent dejuni haigan menjat... bufitarre, faltant així ab los preceptes que la santa Iglesia mana? ¿Qué tendrán? ¡Pobras monjetas! —Jo 'te hi diré ab dos paraules: los hi han tret lo capellá que a todas las... confesava.»

PICCO ANANJ C.

(NO HO SENTI)

«Senta titona, com murmura l' aygua que beuta del riu! No senta aquest tris piropiu que fa, l' uacella inagura de la terra que trepitja! No senta lo xulet del vent! No senta com bufa furient sembrant dol y desgracia? No senta lo bram del mar demanant més del que té? «No ho arxé? ¡sigamos mont bé, puig vull, mon ansia calma! ¿Qué no senta tocar lo bombo de un tal D. Rius y Xulet, per unas galbas que ha fet tan ó más grans que un bombo? No senta las exclamacions que liensan a mils d' obrers, que no poden menjar res de pa... ni sols roseguar?»

